

ЮВІЛЕЇ ТА ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

УДК 378.2:811.161.2:929Пентиліук
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2026-114-17>

**З НАГОДИ ДЕВ'ЯНОСТОРИЧЧЯ
МАРІЇ ІВАНІВНИ ПЕНТИЛЮК,**

*докторки педагогічних наук, професорки, заслуженої діячки науки і техніки
України, відмінниці освіти України, почесної громадянки міста Херсон,
професорки кафедри української і слов'янської філології та журналістики
Херсонського державного університету*

Ювілей видатного науковця – це завжди подія особливого значення, що спонукає не лише озирнутися на пройдений шлях, а й осмислити масштаб особистості, чия праця стала невід'ємною частиною духовного й наукового життя країни. Саме такою постаттю для української лінгводидактики є Марія Іванівна Пентиліук – талановита вчена, мудра педагогиня, наставниця багатьох поколінь словесників, людина високої культури й глибокої відданості українському слову.

Життєвий і професійний шлях Марії Пентиліук – це приклад самовідданого служіння науці, освіті та Україні. Народившись на буковинській землі, Марія Іванівна пронесла через усе життя любов до рідної мови, української культури й національних духовних цінностей, перетворивши цю любов на справу всього життя. Понад шість десятиліть її діяльності пов'язані з Херсонським державним університетом, де вона стала не лише першою жінкою-професоркою, а й справжнім символом філологічної освіти Півдня України.

Наукова діяльність Марії Пентиліук охоплює широкий спектр проблем сучасної лінгводидактики – від методики навчання української мови та стилістики до формування мовної особистості й розвитку культури мовлення. Вона належить до тих учених, чії праці не просто збагатили педагогічну науку, а визначили напрями її подальшого розвитку. Завдяки її дослідженням українська лінгводидактика набула нових концептуальних вимірів, а ідеї текстоцентризму, стилістичного аналізу, компетентнісного підходу до навчання мови стали органічною частиною сучасного освітнього процесу.

Особливо вагомим є внесок Марії Іванівни у створення шкільних підручників нового покоління. Упродовж багатьох років брала активну участь у підготовці навчальних книг з української мови для середньої та старшої школи, які стали справжнім дороговказом для вчителів і учнів. Ці підручники вирізнялися не лише науковою ґрунтовністю та методичною довершеністю, а й особливою увагою до розвитку мовної особистості, виховання поваги до рідного слова, формування національної свідомості.

Науковий авторитет Марії Пентиліук закономірно поєднався з великим педагогічним талантом. Для багатьох поколінь студентів Марія Іванівна стала взірцем інтелігентності, професійної вимогливості, людяності та духовної шляхетності. Її лекції завжди вирізнялися глибиною думки, високою мовною культурою й особливою внутрішньою енергією, що надихала молодь на творче осмислення українського слова. Марія Іванівна вміє не лише навчати, а й формувати особистість – небайдужу, освічену, національно свідому.

Виняткове значення має й її діяльність як організаторки науки та наставниці молодих дослідників. Створена наукова школа Марії Пентиліук стала потужним осередком розвитку української лінгводидактики. Під керівництвом Марії Іванівни захищено десятки кандидатських і докторських дисертацій, а її учні

сьогодні успішно працюють у закладах освіти й наукових установах у різних регіонах України, продовжуючи започатковані Марією Іванівною традиції. Відкриття аспірантури, багаторічна праця у спеціалізованій вченій раді, активна участь у підготовці наукових кадрів – усе це стало важливою складовою частиною її подвизницького служіння українській освіті.

Не менш вагомою є громадянська й просвітницька діяльність Марії Пентилюк. Упродовж багатьох десятиліть вона послідовно утверджує авторитет української мови, бере участь у роботі культурно-просвітницьких організацій, підтримує розвиток національної освіти та української державності. Її праця завжди сповнена глибокого патріотизму та відповідальності перед суспільством.

Особливе захоплення викликає життєва стійкість і незламність Марії Пентилюк. Попри всі виклики часу, драматичні події війни, особисті втрати й випробування, Марія Іванівна залишається відданою науці, університету, українському слову. Навіть сьогодні її діяльність є прикладом справжнього служіння професії, моральної сили та вірності власним принципам.

Заслуги Марії Іванівни Пентилюк закономірно здобули широке суспільне визнання: звання заслуженого діяча науки і техніки України, почесного громадянина Херсона, численні професійні відзнаки й нагороди. Проте найвищою нагородою, безперечно, є повага учнів і колег, щира любов усіх, хто мав щастя працювати поруч із Вами.

З глибокою пошаною і щирою вдячністю –

Климович Світлана Миколаївна,
кандидатка філологічних наук, доцентка,
завідувачка кафедри української і
слов'янської філології та журналістики
Херсонського державного університету